

NORGES HØYESTERETT

Den 11. januar 2017 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av dommerne Utgård, Matheson og Bergh i

HR-2017-82-U, (sak nr. 2016/2345), straffesak, anke over beslutning:

A (advokat Arvid Sjødin)

mot

Den offentlige påtalemyndighet

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder anke over lagmannsrettens beslutning om å nekte anke i straffesak fremmet, jf. straffeprosessloven § 321.
- (2) Jæren tingrett avsa dom 18. august 2016 med slik slutning:

"1. A, født 00.00.1967, frifinnes etter tilleggstiltalebeslutning av 22.12.15 post II.

2. A dømmes for overtredelse av
 - Straffeloven (1902) § 229 første straffalternativ
 - Straffeloven (1902) § 132a fjerde ledd første straffalternativ jf. første ledd bokstav a jf. annet ledd og
 - Straffeloven (1902) § 270 første ledd nr. 1 jf. annet ledd

alt sammenholdt med straffeloven (1902) § 61 og § 62 første ledd til fengsel i 8 – åtte – måneder. Varetekt kommer til fradrag med 2 – to – dager, jf. straffeloven (1902) § 60.

Straffen er en fellesstraff med den betingede del av Eidsivating lagmannsretts dom av 27.02.13, jf. straffeloven (1902) § 54 nr. 3.

3. A betaler 272 120 – tohundreogsyttitotusenett hundreogtjue – kroner i erstatning til Svipp AS og 50 000 – femtitusen – kroner i oppreisning til B innen 2 – to – uker fra dommens forkynnelse.
4. A betaler 50 000 – femtitusen – kroner i oppreisning til B.

5. **Beløpene i pkt. 3 og 4 forfaller til betaling 2 – to – uker etter at dommen er forkynt.**

6. **Sakskostnader idømmes ikke."**

- (3) A anket tingrettens dom. Anken gjaldt bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet for så vidt gjaldt domfellelsen for overtredelse av straffeloven 1902 § 132a. I tillegg ble det anket over saksbehandlingen og straffutmålingen. A begjærte også ny behandling av de sivile kravene.
- (4) Gulating lagmannsrett traff beslutning 10. oktober 2016 med slik slutning:
- "Anken nektes fremmet."**
- (5) A har anket lagmannsrettens beslutning til Høyesterett. Anken gjelder saksbehandlingen. Det er gjort gjeldende at anken er rettidig. Forsvarers forsinkelse kan ikke legges A til last. Det anføres at lagmannsretten ikke har tatt stilling til ankende parts anførsler. Det er lagt til grunn feil faktum og lagmannsretten har ikke foretatt en reell overprøving av tingrettens avgjørelse.
- (6) Påtalemyndigheten har tatt til motmæle og anfører prinsipalt at anken må avvises som for sent fremsatt. Det er gjort gjeldende at fristoversittelsen kan legges domfelte til last, samt at anken ikke er fremsatt innen 2 uker etter at det forholdet som fremkalte forsinkelsen, falt bort. Subsidiært er det gjort gjeldende at det ikke foreligger saksbehandlingsfeil ved lagmannsrettens beslutning.
- (7) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at det er en viss uklarhet ved om anken ble rettidig fremsatt.
- (8) Utvalget er kommet til at en eventuell oversittelse av ankefristen ikke bør legges tiltalte til last, jf. straffeprosessloven § 318 første ledd bokstav a. Påstanden om avvisning tas ikke til følge.
- (9) Ankeutvalgets kompetanse er begrenset til prøving av lagmannsrettens saksbehandling, jf. straffeprosessloven § 321 sjettede ledd. Dette omfatter blant annet om lagmannsretten har vurdert spørsmålet om anken skal tillates fremmet etter riktig bestemmelse i straffeprosessloven § 321, jf. Rt. 2003 side 1494.
- (10) Lagmannsretten har utelukkende vurdert spørsmålet om anken skal tillates fremmet etter straffeprosessloven § 321 andre ledd første punktum.
- (11) Anken til lagmannsretten over bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet gjelder overtredelse av straffeloven 1902 § 132a. Ved særdeles skjerpene omstendigheter er strafferammen etter denne bestemmelsen fengsel inntil ti år, se fjerde ledd andre punktum. Ved anvendelsen av straffeprosesslovens kompetanseregler er det denne forhøyede strafferammen som skal legges til grunn, selv om påtalemyndigheten ikke påstår at det foreligger særdeles skjerpene omstendigheter, se Rt. 2012 side 1435 avsnitt 17 med videre henvisninger.
- (12) Anke som gjelder tiltale etter straffeloven § 132a, skal dermed henvises til ankeforhandling etter straffeprosessloven § 325, jf. § 321 tredje ledd. Når lagmannsretten har oversett dette, foreligger det en saksbehandlingsfeil som bør tillegges virkning utenfor anken, jf. straffeprosessloven § 385 tredje ledd andre punktum og Rt. 2013 side 833 avsnitt 9.

- (13) Den ubetingede ankeretten etter straffeprosessloven § 321 tredje ledd gjelder både avgjørelsen av skyldspørsmålet for tiltalen etter straffeloven 1902 § 132a og den samlede straffutmålingen. Ankeutvalget finner at lagmannsrettens beslutning her må oppheves i sin helhet.
- (14) Ankeutvalget bemerker at reglene om motarbeiding av rettsvesenet i straffeloven 2005 §§ 157 og 158 er bygget opp annerledes enn straffeloven 1902 § 132a. Dette får betydning ved anvendelsen av reglene om ankeprøving i straffeprosessloven § 321. Tiltalen i denne saken er tatt ut etter straffeloven 1902 § 132a som følge av at handlingene er begått før ikrafttredelsen av straffeloven 2005. Da må strafferammene i denne bestemmelsen være avgjørende ved anvendelsen av reglene i straffeprosessloven § 321, jf. straffeloven 2005 § 3 første ledd.
- (15) Kjennelsen er enstemmig.

SLUTNING :

Lagmannsrettens beslutning oppheves.

Wilhelm Matheson
(sign.)

Karl Arne Utgård
(sign.)

Espen Bergh
(sign.)

Riktig utskrift: